

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/28322 GK 165

7/34962 GK 28

Sayı :30824082-610-14405547
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Aralık 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU'NUN
TBMM 7/33694 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

- 1) Bursa'daki akarsu ve göllerin su kalitesinin düzenli olarak ölçülmesi için hangi izleme çalışmaları yürütülmektedir?
- 2) Nilüfer Çayı, Uluabat ve İznik göllerinde tespit edilen en güncel kirlilik oranları nedir?
- 3) Sanayi kuruluşlarının atıklarının arıtılmadan su kaynaklarına karışmasını engellemek için Bakanlığımızın aldığı denetim ve yaptırım tedbirleri nelerdir?
- 4) Bursa'daki su kaynaklarının korunmasına yönelik özel bir eylem planı hazırlanmakta mıdır? Hazırlanıyorsa kapsamı ve takvimi nedir?
- 5) İklim değişikliği ve kuraklığın göl ve akarsular üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için hangi uyum politikaları uygulanmaktadır?
- 6) Uluabat Gölü'nün RAMSAR sözleşmesi kapsamında korunması için bugüne kadar hangi somut adımlar atılmıştır?
- 7) Bursa'da içme suyu kaynaklarının korunması amacıyla tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesine yönelik hangi destek ve teşvikler sağlanmaktadır?

CEVAP

Bakanlığımız tarafından alıcı ortama deşarjı bulunan tesislerden Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve bu yönetmeliğe bağılı çıkarılan Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliği gereğince periyodik olarak denetim numunesi alınmakta ve yönetmelikte verilen sınır değerleri sağlamayan tesislere Çevre Kanununun 20. maddesinde belirtilen idari para cezası uygulanmaktadır.

Dere, göl ve akarsulardan numune alma, su kalitesinin düzenli olarak ölçülmesi ve takibi 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna bağılı yönetmelikler uhdesinde bulunmamaktadır. Dere, göl ve akarsulardan numune alma, su kalitesinin düzenli olarak ölçülmesi ve takibi ile ilgili iş ve işlemler DSİ tarafından yürütüldüğünden bu hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'nda(2024-2030) Su Kaynakları Yönetimi öncelikli bir yere sahiptir. Söz konusu planda göller bağlamında eylemlere de yer verilmiştir.

Planda yer alan SUY.8. "İklim değişikliğinin etkileri açısından sucul ekosistemlerin su kalitesi ve su seviyelerinin izlenmesi, öncelikle sektörel kullanım amaçlı su çekimi yapılan göller olmak üzere tüm doğal göllerin su bütçelerinin çıkarılması, sucul ekosistemlere ilişkin korunan alanlar ve sulak alanların yönetim planlarının hazırlanması/revize edilmesi ve uygulanması, tahrip olmuş sulak alanların tespit edilerek iyileştirilmesi ve onarılması, doğal imkânları kullanarak yapay göl, gölet ve yapay sulak alanların oluşturulması" eylemi su ekosistemlerini korumak ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini en aza indirmek için bütüncül bir yaklaşımı ifade etmektedir. Bu adımlar, su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamak, ekosistem hizmetlerini korumak ve gelecekteki su kıtlıklarına karşı önlem almak adına kritik öneme sahiptir.

Diğer taraftan plan kapsamında; akarsuların su kalitesi, debisi ve ekosistem sağlığının izlenmesi öncelikli hedefler arasındadır. Havza bazında entegre su kaynakları yönetim planlarının güncellenmesi ve taşkın erken uyarı sistemlerinin kurulması, iklim değişikliğinin şiddetli yağış ve sel risklerine karşı kritik önlemler olarak ele alınmaktadır.

Ayrıca, akarsulardaki su çekimlerinin düzenlenmesi ve kuraklık dönemlerinde su yönetiminin etkinleştirilmesi, su kıtlığının olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkı sağlamaktadır. Ekosistem koruma ve restorasyon faaliyetleri ile akarsu çevresi habitatlarının sürdürülebilirliği sağlanarak, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem hizmetlerinin devamlılığı hedeflenmektedir.

Bu kapsamda, yerel yönetimler ve toplumun bilgilendirilmesi ve katılımının artırılması, uyum stratejisinin başarısı için temel unsurlar arasında yer almaktadır.

Hâlihazırda Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC)'nin 5. Değerlendirme Döngüsü kapsamında etkilenebilirlik ve risk analizleri gerçekleştirilmiş ve Su Kaynakları Yönetimi Sektörü özelinde analizler gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda hem kuraklık hem de şiddetli yağış ve sel gibi iklim tehlikeleri baz alınarak etki zincirleri oluşturulmuştur. Bu bağlamda her ne kadar sektör bir bütün olarak ele alınsa da Türkiye'deki göl ve akarsuların mevcut durumları ve gelecekte yaşanması öngörülen değişimler etki zinciri içerisinde yer almış ve sektörel risk haritalarında mevcut durum illerin risk sınıflandırmasında önemli bir faktör olarak ele alınmıştır.

Ayrıca, 6. Değerlendirme Döngüsü' nün tamamlanmasıyla birlikte iklim değişikliğinin bilimsel temeli olan küresel iklim modelleri ve iklim senaryoları güncellenmiş olup; Türkiye'nin bölgesel iklim projeksiyonlarının güncellenmesi amacıyla İklim Projeksiyonları Çalışması başlatılmıştır.

Çalışma kapsamında, 2100 yılına kadar sıcaklık, yağış, rüzgâr, nem gibi 40 farklı atmosferik ve iklim parametresi projekte edilecek ve 3 kilometre çözünürlükte çıktılar üretilecektir. Türkiye'de ilk kez 6 Küresel İklim Modeli'nin 3 kilometre ölçeğe düşürüleceği çalışmanın çıktıları kullanılarak başka kuraklık, şiddetli yağış ve sel, sıcak hava dalgası ve orman yangını olmak üzere iklim tehlikeleri hesaplanacak ve sektörel bazda risk analizleri gerçekleştirilecektir. Bu bağlamda, çıktı verileri kullanılarak Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ile havza bazlı su potansiyelinin hesaplanması ve gelecekte iklim değişikliğinin havza su potansiyelleri üzerine etkisine yönelik çalışma gerçekleştirilecektir.